

Laidiens: 31.03.2000., Nr. 117/118

Ministru kabineta noteikumi Nr.119

Rīgā 2000.gada 28.martā (prot. Nr.14, 12.§)

Grozījumi Ministru kabineta 1998.gada 27.oktobra noteikumos Nr.421 "Apdrošināšanas sabiedrības gada pārskata sastādīšanas noteikumi"

Izdoti saskaņā ar Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likuma 49.panta otro daļu

Izdarīt Ministru kabineta 1998.gada 27.oktobra noteikumos Nr.421 "Apdrošināšanas sabiedrības gada pārskata sastādīšanas noteikumi" (Latvijas Vēstnesis, 1998, 322./325.nr.) šādus grozījumus:

1. Papildināt noteikumus ar 1.¹ un 1.² punktu šādā redakcijā:

"1.¹ Ja atbilstoši šiem noteikumiem sastādītā gada pārskatā ietvertā informācija nenodrošina pietiekami skaidru un patiesu priekšstatu par apdrošināšanas sabiedrību, ir jāsniedz papildu informācija.

1.² Ja šo noteikumu prasību piemērošana nenodrošina skaidru un patiesu priekšstatu par apdrošināšanas sabiedrību, izņēmuma gadījumos var atkāpties no atsevišķām šajos noteikumos noteiktajām prasībām. Katru šādu atkāpšanos paskaidro gada pārskata pielikumā, norādot iemeslu un ietekmi uz sabiedrības finansiālo stāvokli un peļņu vai zaudējumiem. Katru šādu atkāpšanos iepriekš saskaņo ar Apdrošināšanas uzraudzības inspekciju."

2. Papildināt noteikumus ar 3.9.apakšpunktu šādā redakcijā:

"3.9. peļņas un zaudējumu aprēķina tehniskais rezultāts par kredītu apdrošināšanu (8.pielikums) — apdrošināšanas sabiedrībām, kurām izsniegta licence šajā apdrošināšanas veidā."

3. Svītrot 20.2.apakšpunktu.

4. Papildināt noteikumus ar 20.¹ punktu šādā redakcijā:

"20.¹ Zvērināta revidenta atzinumu pievieno gada pārskatam, kuru apdrošinātājs iesniedz Apdrošināšanas uzraudzības inspekcijā."

5. Aizstāt IV nodaļas tekstā vārdus "saistītie uzņēmumi" (attiecīgā locījumā) ar vārdiem "asociētie uzņēmumi" (attiecīgā locījumā).

6. Izteikt 23.punktu šādā redakcijā:

"23. Asociētais uzņēmums ir uzņēmums, kurā apdrošinātāja koncerna uzņēmumiem tieši vai netieši pieder ne mazāk kā 20, bet ne vairāk kā 50 procentu no balsstiesīgo akciju skaita vai līdzdalība, kas dod tiesības ietekmēt, bet ne kontrolēt lēmumu pieņemšanu."

7. Svītrot 24.punktu.

8. Papildināt noteikumus ar 41.¹ punktu šādā redakcijā:

"41.¹ Pasīva I (6.2.) postenī — pārskata gada nesadalītā peļņa — atspoguļo summu, kas atbilst peļņas un zaudējumu aprēķina netehniskā rezultāta postenī "Pārskata gada nesadalītā peļņa vai zaudējumi" norādītajai summai. Dalībnieku pilnsapulces

noteikto peļņas sadali vai zaudējumu segšanu atspoguļo nākamā gada pārskatā."

9. Papildināt noteikumus ar 59.¹ punktu šādā redakcijā:

"59.¹ Tehniskais rezultāts dzīvības apdrošināšanā (4.) un tehniskais rezultāts nedzīvības apdrošināšanā (3.). Postenī "Citi tehniskie ienākumi" norāda tos tehniskos ienākumus, kuri nav atspoguļoti citos peļņas un zaudējumu aprēķina tehniskā rezultāta posteņos, piemēram, ienākumus no citu sabiedrību apdrošināšanas produktu izplatīšanas, procentu ienākumus no dalītajiem prēmiju maksājumiem."

10. Papildināt noteikumus ar 62.¹ punktu šādā redakcijā:

"62.¹ Tehniskais rezultāts dzīvības apdrošināšanā (11.) un tehniskais rezultāts nedzīvības apdrošināšanā (8.). Postenī "Citi tehniskie izdevumi" norāda tos tehniskos izdevumus, kuri nav atspoguļoti citos peļņas un zaudējumu aprēķina tehniskā rezultāta posteņos, piemēram, komisijas naudu par citu sabiedrību apdrošināšanas produktu izplatīšanu, procentu maksājumus pārapdrošinātājam par pārapdrošinātāja depozītu."

11. Papildināt 64.punktu ar teikumu šādā redakcijā:

"Tām dzīvības apdrošināšanas sabiedrībām, kas veic nelaimes gadījumu un veselības apdrošināšanu, investīciju ienākumu pārvešanas kārtību izstrādā Apdrošināšanas uzraudzības inspekcija."

12. Izteikt 78.punktu šādā redakcijā:

"78. Aktīvus un saistības sākotnēji uzrāda pēc to pašizmaksas vai iegādes cenas (sākotnējās vērtības). Sākotnējo vērtību pamatlīdzekļiem, investīcijām ēkās un nemateriālajiem ieguldījumiem, kuriem ir ierobežots lietošanas laiks, samazina par nolietojuma izdevumiem, kas aprēķināti, pamatojoties uz šo aktīvu izmantošanas laiku. Pamatlīdzekļu un investīciju ēkās rekonstrukcijas, uzlabošanas un atjaunošanas izmaksas ieskaita šo aktīvu bilances vērtībā (sākotnējā vērtība, no kuras atskaitīti nolietojuma izdevumi), ja pēc to rekonstrukcijas, uzlabošanas un atjaunošanas ir mainījušies pamatlīdzekļu ekonomiskie rādītāji. Ja šo aktīvu reālā (tirgus) vērtība nepārejošu apstākļu dēļ kļūst mazāka par to bilances vērtību, tad gada pārskatā tos uzrāda reālā (samazinātā) vērtībā un vērtības samazinājumu uzrāda peļņas un zaudējumu aprēķinā."

13. Papildināt noteikumus ar 78.¹ punktu šādā redakcijā:

"78.¹ Ja pārvērtē kādu pamatlīdzekļu kategorijas (piemēram, ēka, autotransports) vienību, tad pārvērtē visas šīs kategorijas vienības."

14. Izteikt 84.punktu šādā redakcijā:

"84. Pārvērtēt pamatlīdzekļus un investīcijas attiecībā uz zemi un ēkām, neievērojot šo noteikumu 78.punktā noteiktās prasības, drīkst pēc to reālās (tirgus) vērtības šo aktīvu pēdējā novērtēšanas dienā šādā kārtībā:

84.1. ja attiecībā uz zemi un ēkām pamatlīdzekļu un investīciju tirgus cena kļūst būtiski lielāka par to bilances vērtību un ir pamats domāt, ka vērtības pieaugums būs nepārejošs, tos drīkst pārvērtēt atbilstoši tirgus vērtībai, iekļaujot vērtības pieaugumu bilances postenī "Pārvērtēšanas rezerve";

84.2. attiecībā uz zemi un ēkām pamatlīdzekļu un investīciju vērtības pieaugumu drīkst atspoguļot bilanci, ja šo vērtības pieaugumu apstiprinājuši vismaz divi neatkarīgi eksperti un ir saņemta Apdrošināšanas uzraudzības inspekcijas rakstiska atļauja."

15. Izteikt 86.punktu šādā redakcijā:

"86. Apdrošinātāja koncerna mātes uzņēmums, kuram ir pienākums sagatavot konsolidēto gada pārskatu, savā gada pārskatā līdzdalību koncerna meitas uzņēmuma pamatkapitālā un līdzdalību asociētā uzņēmuma pamatkapitālā novērtē šādā kārtībā:

86.1. līdzdalību meitas uzņēmuma un asociētā uzņēmuma pamatkapitālā sākotnēji atspoguļo iegādes vērtībā attiecīgā bilances postenī "Investīcijas asociētajos uzņēmumos un meitas uzņēmumos";

86.2. katra pārskata gada beigās postenī "Investīcijas asociētajos uzņēmumos un meitas uzņēmumos" norādīto summu maina atbilstoši līdzdalības daļas vērtības izmaiņām koncerna meitas uzņēmumu vai asociēto uzņēmumu pašu kapitālā pārskata gadā,

pamatojoties uz koncerna meitas uzņēmuma vai asociētā uzņēmuma īpašnieku pilnsapulcē apstiprināto gada pārskatu. Vērtības palielinājumu vai samazinājumu meitas uzņēmuma peļņas vai zaudējumu dēļ (atbilstoši ieguldītā kapitāla īpatsvaram procentos) norāda mātes uzņēmuma peļņas un zaudējumu aprēķinā;

86.3. postenī "Investīcijas asociētajos uzņēmumos un meitas uzņēmumos" norādīto summu pārskata gada beigās samazina arī par aprēķināto dividenžu summu, kura attiecas uz šo līdzdalības daļu;

86.4. ja peļņas un zaudējumu aprēķina postenī "Ienākumi no līdzdalības uzņēmumiem" norādītais kapitāla līdzdalības daļas vērtības pieaugums pārskata gadā pārsniedz aprēķināto dividenžu summu, starpību ieskaita rezervē, kuru nedrīkst sadalīt dividendēs."

16. Svītrot IX nodaļu.

17. Papildināt noteikumus ar XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII un XIX nodaļu šādā redakcijā:

"XII. Pienākums sastādīt konsolidēto gada pārskatu

122. Konsolidēto gada pārskatu un konsolidētā gada pārskata ziņojumu sagatavo apdrošināšanas sabiedrība (mātes uzņēmums), kura atbilst vismaz vienam no šādiem nosacījumiem:

122.1. tai pieder dalībnieku vai akcionāru balsstiesību vairākums (vairāk nekā 50 %) citā uzņēmumā (meitas uzņēmumā);

122.2. tai ir tiesības iecelt vai atcelt cita uzņēmuma (meitas uzņēmuma) padomes, valdes vai citu pārvaldes vai uzraudzības struktūrvienību locekļu vairākumu (vairāk nekā 50 %), un tā vienlaikus ir šī uzņēmuma dalībnieks vai akcionārs;

122.3. tai ir tiesības izmantot šo noteikumu 122.1. un 122.2.apakšpunktā minētās tiesības pār uzņēmumu (meitas uzņēmumu), balstoties uz līgumu, kas noslēgts ar šo uzņēmumu, vai saskaņā ar šīs sabiedrības statūtiem (neatkarīgi no tā, vai mātes uzņēmumam ir kapitāla līdzdalības daļas šajā uzņēmumā vai nav);

122.4. tā ir akcionārs vai dalībnieks cita uzņēmuma (meitas uzņēmuma) pamatkapitālā, kurā ir balsstiesību vairākums saskaņā ar noslēgto līgumu ar citiem šī uzņēmuma akcionāriem vai dalībniekiem.

123. Apdrošināšanas sabiedrība (mātes uzņēmums) un visi tās meitas uzņēmumi, kuri reģistrēti Latvijas Republikā vai ārvalstīs, veido apdrošinātāja koncernu. Nosakot apdrošinātāja koncernu, meitas uzņēmuma meitas uzņēmumu uzskata par apdrošināšanas sabiedrības (mātes uzņēmuma) meitas uzņēmumu.

124. Apdrošināšanas sabiedrība, nosakot šo noteikumu 122.punktā minēto balsstiesību un izpildinstitūciju locekļu skaitu, veic šādu aprēķinu:

124.1. apdrošinātāja koncerna mātes uzņēmuma balsstiesību un izpildinstitūciju locekļu skaitu saskaita ar to balsstiesību un izpildinstitūciju locekļu skaitu, kas ir citiem šī koncerna meitas uzņēmumiem vai personām, kuras darbojas savā vārdā, bet grupas mātes uzņēmuma vai citu šīs grupas meitas uzņēmumu labā;

124.2. koncerna meitas uzņēmuma akcionāru vai dalībnieku balsstiesību kopskaitu samazina par balsstiesību skaitu, kas attiecas uz šādām akcijām vai daļām:

124.2.1. kuras pieder mazākumakcionāriem un tiek izmantotas šo mazākumakcionāru labā;

124.2.2. kuras tiek turētas kā saistību nodrošinājums tādā apjomā, kādā balsstiesības tiek izmantotas tās personas labā, kurai sniegts saistību nodrošinājums, vai saskaņā ar aizdevuma devēja nosacījumiem;

124.2.3. kuru turētājs ir pats meitas uzņēmums vai meitas uzņēmuma meitas uzņēmums, vai persona, kura darbojas savā vārdā, bet paša meitas uzņēmuma vai meitas uzņēmuma meitas uzņēmuma labā.

XIII. Atbrīvojums no pienākuma sastādīt konsolidēto gada pārskatu

125. Apdrošināšanas sabiedrība (mātes uzņēmums), kurai ir jāsagatavo konsolidētais gada pārskats un kura vienlaikus ir arī kādas citas Latvijas Republikā reģistrētas apdrošināšanas sabiedrības meitas uzņēmums, var nesagatavot konsolidēto gada pārskatu, ja šim mātes uzņēmumam pieder:

125.1. visas akcijas apdrošināšanas sabiedrībā (meitas uzņēmumā), izņemot valdes rezerves akcijas, vai

125.2. 90 % vai vairāk akciju apdrošināšanas sabiedrībā un pārējie akcionāri ir piekrituši lēmumam nesagatavot konsolidēto gada pārskatu.

126. Apdrošināšanas sabiedrība (mātes uzņēmums), kura saskaņā ar šo noteikumu 125.punktu nesagatavo konsolidēto gada pārskatu, sava gada pārskata pielikumā norāda:

126.1. mātes uzņēmumu, kas sagatavo konsolidēto gada pārskatu (nosaukums, reģistrācijas numurs un juridiskā adrese);

126.2. atsauci, ka sabiedrība ir atbrīvota no prasības sagatavot konsolidēto gada pārskatu.

127. Apdrošināšanas sabiedrība, kuras emitētās akcijas tiek kotētas Latvijas Republikā reģistrētā fondu biržā, konsolidēto gada pārskatu sagatavo neatkarīgi no šo noteikumu 125.punktā minēto nosacījumu esamības.

128. Meitas uzņēmumu neiesaista konsolidācijā, ja pastāv vismaz viens no šādiem nosacījumiem:

128.1. meitas uzņēmums ir nebūtisks — tā neiekļaušana konsolidācijā netraucē konsolidētajam gada pārskatam sniegt skaidru un patiesu priekšstatu par koncerna finansiālo stāvokli un darbības rezultātiem. Tomēr, ja vienā un tajā pašā koncernā ir vairāki šādi meitas uzņēmumi un tie ir nozīmīgi kā kopums, tad tos izslēgt no konsolidācijas nav atļauts;

128.2. ilglaicīgi ierobežojumi būtiski apgrūtinā mātes uzņēmuma iespējas realizēt savas tiesības attiecībā uz šīs sabiedrības vadību vai aktīvu izmantošanu;

128.3. meitas uzņēmuma akcijas vai līdzdalības daļas mātes uzņēmuma īpašumā atrodas īslaicīgi un tiek turētas, lai tuvāko 12 mēnešu laikā tās pārdotu tālāk;

128.4. informāciju par meitas uzņēmumu, kura nepieciešama konsolidētā gada pārskata sagatavošanai, nevar saņemt laikus vai bez nepamatoti lieliem izdevumiem;

128.5. meitas uzņēmuma darbība ir tik atšķirīga no apdrošināšanas sabiedrības darbības, ka tā iekļaušana konsolidācijā traucē konsolidētajam gada pārskatam sniegt skaidru un patiesu priekšstatu par grupas finansiālo stāvokli un darbības rezultātiem.

129. Ja meitas uzņēmumu neiesaista konsolidācijā saskaņā ar šo noteikumu 128.punktu, tad konsolidētā gada pārskata pielikumā paskaidro šī uzņēmuma neiekļaušanas iemeslu, kā arī raksturo neiekļaušanas ietekmi uz koncerna finansiālo stāvokli un darbības rezultātiem.

XIV. Konsolidētā gada pārskata saturs, iesniegšanas un publicēšanas kārtība

130. Konsolidēto gada pārskatu veido:

130.1. konsolidētā bilance (9.pielikums);

130.2. konsolidētais peļņas un zaudējumu aprēķins (10.pielikums);

130.3. konsolidētais naudas plūsmas pārskats;

130.4. konsolidētais ziņojums;

130.5. pārskats par izmaiņām konsolidētās bilances postenī "Kapitāls un rezerves";

130.6. ziņojums par uzskaitē lietotajām metodēm un konsolidētā gada pārskata pielikums.

131. Konsolidētais gada pārskats sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par apdrošinātāja koncerna kā vienota veseluma finansiālo stāvokli un darbības rezultātiem.

132. Konsolidētā gada pārskata pielikumos sniedz papildu informāciju, ja šo noteikumu norādījumi nav pietiekami, lai saskaņā ar tiem sagatavotais konsolidētais gada pārskats sniegtu skaidru un patiesu priekšstatu par apdrošinātāja koncernu kā vienotu veselumu.

133. Ja atbilstoši šo noteikumu prasībām sagatavotais konsolidētais gada pārskats nesniedz pietiekami skaidru un patiesu priekšstatu par apdrošinātāja koncernu kā vienotu veselumu, izņēmuma gadījumā apdrošinātājs drīkst atkāpties no atsevišķām šo noteikumu prasībām. Konsolidētā gada pārskata pielikumā paskaidro katras šādas atkāpšanās iemeslu un tās ietekmi uz apdrošinātāja koncerna finansiālo stāvokli un darbības rezultātiem.

134. Pārskatu par izmaiņām konsolidētās bilances postenī "Kapitāls un rezerves" un konsolidēto naudas plūsmas pārskatu sagatavo saskaņā ar Latvijas Republikas grāmatvedības standartiem.

135. Konsolidētajā ziņojumā iekļauj informāciju par konsolidācijā iesaistītajiem uzņēmumiem kā kopumu, koncerna attīstību pārskata gadā un pašreizējo stāvokli, kā arī informāciju par jebkādiem svarīgiem notikumiem apdrošinātāja koncernā kopš pārskata gada beigām.

136. Konsolidēto gada pārskatu paraksta apdrošinātāja koncerna mātes uzņēmuma vadība:

136.1. akciju sabiedrībās — valdes priekšsēdētājs, padomes priekšsēdētājs un izpilddirektors;

136.2. kooperatīvajās biedrībās — izpildinstitūcijas vai sabiedrības vadītājs.

137. Katrs konsolidētās bilances, ārpusbilances, peļņas un zaudējumu aprēķina un naudas plūsmas pārskata postenis atspoguļo apdrošinātāja koncerna pārskata gada un iepriekšējā pārskata gada rādītājus. Ja šie rādītāji nav salīdzināmi, to paskaidro konsolidētā gada pārskata pielikumā.

138. Pirmajā pārskata gadā norāda tikai pārskata gada rādītājus. Konsolidētās bilances, ārpusbilances, peļņas un zaudējumu aprēķina un naudas plūsmas pārskata posteņus, kuros pārskata gadā nav summas, uzrāda tikai tad, ja iepriekšējā pārskata gadā ir bijis attiecīgs postenis ar summu.

139. Konsolidētajā gada pārskatā lietojamā naudas izteiksmes vienība ir lats. Konsolidētajā gada pārskatā visi rādītāji jānoapaļo līdz veseliem latiem.

140. Konsolidēto gada pārskatu, kuram pievienots zvērināta revidenta atzinums, iesniedz Apdrošināšanas uzraudzības inspekcijā saskaņā ar Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likuma 56.panta otro daļu.

141. Zvērināts revidents sagatavo rakstisku atzinumu par apdrošinātāja konsolidēto gada pārskatu saskaņā ar šo noteikumu 13.punktu.

142. Ne vēlāk kā mēnesi pēc konsolidētā gada pārskata apstiprināšanas akcionāru pilnsapulcē vai biedru pilnsapulcē apdrošinātāja koncerna bilanci, peļņas un zaudējumu aprēķinu un pilnu zvērināta revidenta atzinumu saskaņā ar šo noteikumu 18. un 19.punktu publicē laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".

XV. Konsolidētā gada pārskata sagatavošana

143. Konsolidēto gada pārskatu sagatavo par laikposmu, kas noteikts likuma "Par grāmatvedību" 14.pantā.

144. Ja meitas uzņēmuma gada pārskata sagatavošanas datums atšķiras par trim un vairāk mēnešiem no konsolidētā gada pārskata sagatavošanas datuma, sagatavo meitas uzņēmuma koriģēto gada pārskatu. Koriģēto gada pārskatu sagatavo pēc stāvokļa uz datumu, kurš atbilst konsolidētā gada pārskata sastādīšanas datumam.

145. Ja meitas uzņēmuma gada pārskata un konsolidētā gada pārskata sagatavošanas datumu atšķirība nepārsniedz trīs mēnešus, veic šī meitas uzņēmuma gada pārskata korekciju, ņemot vērā visas būtiskās, bilances, ārpusbilances, peļņas un zaudējumu aprēķina posteņu pārmaiņas, kuras radušās laikposmā starp meitas uzņēmuma gada pārskata un konsolidētā gada pārskata sagatavošanas datumu.

146. Ja pārskata gada laikā notikušas izmaiņas konsolidācijā iesaistīto uzņēmumu sastāvā, konsolidētajā gada pārskatā iekļauj informāciju, kas ļauj šo pārskatu salīdzināt ar iepriekšējo gadu konsolidētajiem pārskatiem. Ja pārskata gadā konsolidācijā iesaistīto uzņēmumu sastāva izmaiņas ir būtiskas, sagatavo koriģēto bilanci un koriģēto peļņas un zaudējumu aprēķinu.

147. Konsolidēto gada pārskatu sagatavo, ar konsolidācijas metodēm apvienojot mātes uzņēmuma gada pārskatā un konsolidācijā iesaistīto meitas uzņēmumu gada pārskatos attiecīgajos posteņos norādītās līdzekļu, saistību, kapitāla un rezervju, ieņēmumu un izdevumu summas. Konsolidācijā iesaistīto sabiedrību gada bilanču aktīva un pasīva posteņus pilnībā iekļauj konsolidētajā bilanci. Šo sabiedrību peļņas un zaudējumu aprēķina posteņus pilnībā ietver konsolidētajā peļņas un zaudējumu aprēķinā.

148. Konsolidētā gada pārskata rādītājus pamato ar aprēķiniem un darba tabulām. Ieraksti darba tabulās neietekmē apdrošināšanas sabiedrības vai tās meitas uzņēmumu individuālos gada pārskatus. Sagatavojot aprēķinus un darba tabulas,